

SGAE

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 7 december 2006 *

I mål C-306/05,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Audiencia Provincial de Barcelona (Spanien), genom beslut av den 7 juni 2005 som inkom till domstolen den 3 augusti 2005, i målet

Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)

mot

Rafael Hoteles SA,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna A. Borg Barthet, J. Malenovský (referent), U. Löhmus och A. Ó Caoimh,

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 maj 2006,

* Rättegångsspråk: spanska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), genom R. Gimeno-Bayón Cobos och P. Hernández Arroyo, abogados,

- Rafael Hoteles SA, genom R. Tornero Moreno, abogado,

- Frankrikes regering, genom G. de Bergues och J.-C. Niollet, båda i egenskap av ombud,

- Irland, genom D.J. O'Hagan, i egenskap av ombud, biträdd av N. Travers, BL,

- Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

- Polens regering, genom K. Murawski, U. Rutkowska och P. Derwicz, samtliga i egenskap av ombud,

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom J.R. Vidal Puig och W. Wils, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 13 juli 2006 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, s. 10).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) och Rafael Hoteles SA (nedan kallat bolaget Rafael), rörande ett påstått intrång av sistnämnda bolag i de immateriella rättigheter som SGAE förvaltar.

Tillämpliga bestämmelser

Tillämplig internationell rätt

- 3 Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, vilket återfinns i bilaga 1 C till Marrakech-avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, har godkänts på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar — vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet — av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3).

- 4 Artikel 9.1 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter har följande lydelse:

”Medlemmarna skall följa bestämmelserna i artiklarna 1-21 i Bernkonventionen (1971) och dess bilaga. Av avtalet följer emellertid inga rättigheter eller skyldigheter för medlemmarna beträffande de i artikel 6a i denna konvention medgivna rättigheterna eller de därur härledda rättigheterna.”

- 5 Artikel 11 i Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Paris den 24 juli 1971), i dess lydelse efter ändringen av den 28 september 1979 (nedan kallad Bernkonventionen), har följande lydelse:

”1. Upphovsmän till dramatiska, musikaliskt-dramatiska och musikaliska verk äger uteslutande rätt:

- i) att låta offentligt framföra sina verk, oavsett vilka medel eller metoder som kommer till användning vid sådant framförande,
- ii) att med vilket medel det vara må låta överföra sådant framförande till allmänheten.

2. Samma rättigheter tillkommer upphovsmän till dramatiska och musikaliskt-dramatiska verk med avseende på översättningar av verken under hela den tid deras rättigheter till originalverken består.”

6 I artikel 11bis 1 i Bernkonventionen föreskrivs följande:

”Upphovsmän till litterära och konstnärliga verk äger uteslutande rätt:

- i) att låta utsända sina verk i radio eller att offentligt framföra verken genom varje annan anordning för trådlös utsändning av tecken, ljud eller bilder,
- ii) att låta med eller utan tråd offentligt återge radioutsändning av verket, när återgivandet anordnas av annat företag än det ursprungliga,
- iii) att låta genom högtalare eller annan liknande anordning för överföring av tecken, ljud eller bilder offentligt återge radioutsändning av verket.”

7 Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (WIPO) antog, den 20 december 1996 i Genève, WIPO:s fördrag om framföranden och fonogram samt WIPO:s fördrag om upphovsrätt. Dessa två fördrag har godkänts på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 2000/278/EG av den 16 mars 2000 (EGT L 89, s. 6).

8 Artikel 8 i WIPO:s fördrag om upphovsrätt har följande lydelse:

”Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.1.12, artikel 11a.1.1 och artikel 11a.1.2, artikel 11b.1.1, artikel 14.1.1 och artikel 14a.1 i Bernkonventionen,

äger upphovsmän till litterära och konstnärliga verk uteslutande rätt att låta överföra verken till allmänheten, med tråd- eller trådlös överföring, inbegripet att göra verken tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att personer ur allmänheten kan få tillgång till verken på platser och vid tidpunkter som var och en själv väljer.”

9 Eniga uttalandena avseende WIPO:s fördrag om upphovsrätt antogs vid diplomatkonferensen den 20 december 1996.

10 Det eniga uttalandet avseende artikel 8 i det nämnda fördraget har följande lydelse:

”Enbart tillhandahållande av materiella hjälpmedel för att möjliggöra eller göra en överföring innebär i sig inte sådan överföring som avses i detta fördrag eller i Bernkonventionen. Bestämmelserna i artikel 8 hindrar inte en fördragsslutande part att tillämpa artikel 11 bis 2.”

Den gemenskapsrättsliga lagstiftningen

11 Skäl 9 i direktiv 2001/29 har följande lydelse:

”Utgångspunkten för en harmonisering av upphovsrätt och närstående rättigheter måste vara en hög skyddsnivå, eftersom dessa rättigheter har en avgörande betydelse för det intellektuella skapandet. Skyddet av dem bidrar till att bevara och utveckla kreativiteten och gagnar upphovsmän, utövande konstnärer, producenter, konsumenter, kultur, näringsliv och allmänhet. Immaterialrätt har därför erkänts som en integrerad del av äganderätten.”

12 I skäl 10 i detta direktiv anges följande:

”För att upphovsmännen och de utövande konstnärerna skall kunna fortsätta med sin skapande och konstnärliga verksamhet måste de få en skälig ersättning för utnyttjandet av sina verk och detsamma gäller producenterna som måste kunna finansiera denna verksamhet. De investeringar som krävs för att producera varor, t.ex. fonogram, filmer eller multimedieprodukter, och tjänster, t.ex. sådana som tillhandahålls på begäran, är betydande. Ett tillfredsställande rättsligt skydd av immateriella rättigheter är nödvändigt för att säkerställa sådan ersättning och för att möjliggöra en tillfredsställande avkastning på investeringarna.”

13 I skäl 15 i samma direktiv anges följande:

”Den diplomatkonferens som hölls under ledning av ... WIPO i december 1996 utmynnade i att två nya fördrag antogs, WIPO-fördraget om upphovsrätt och WIPO-fördraget om framföranden och fonogram, som behandlar skydd för upphovsmän respektive skydd för utövande konstnärer och fonogramproducenter. Genom dessa fördrag uppdateras det internationella skyddet av upphovsrätt och närstående rättigheter i betydande utsträckning, inte minst i fråga om den så kallade digitala agendan, och möjligheterna för att bekämpa piratkopieringen runt om i världen förbättras. Gemenskapen och en majoritet av medlemsstaterna har redan undertecknat fördragen, och förberedelseprocessen för gemenskapens och medlemsstaternas ratificering av fördragen pågår. Genom detta direktiv uppfylls också ett antal av dessa nya internationella förpliktelser.”

14 Skäl 23 i det nämnda direktivet har följande lydelse:

”I detta direktiv bör upphovsmännens rätt till överföring till allmänheten harmoniseras ytterligare. Denna rätt bör förstås i vid mening och omfatta all

överföring till allmänheten som inte är närvarande på den plats varifrån överföringen sker. Denna rätt bör omfatta all sådan sändning eller vidareändning av ett verk till allmänheten på trådbunden eller trådlös väg, inklusive radio- och televisionssändningar. Denna rätt omfattar inga andra åtgärder.”

15 I skäl 27 i direktiv 2001/29 anges följande:

”Enbart tillhandahållandet av de fysiska förutsättningarna för att möjliggöra eller genomföra en överföring skall inte i sig betraktas som överföring i den mening som avses i detta direktiv.”

16 Artikel 3 i detta direktiv har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

2. Medlemsstaterna skall ge ensamrätt att tillåta eller förbjuda tillgängliggörandet för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer:

a) för utövande konstnärer: av upptagningar av deras framföranden,

b) för fonogramframställare: av deras fonogram,

- c) för framställarna av de första upptagningarna av filmer: av originalet och kopior av deras filmer, och

- d) för radio- och televisionsföretag: av upptagningar av deras sändningar, trådöverförda såväl som luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar.

3. De rättigheter som avses i punkterna 1 och 2 skall inte anses vara konsumerade genom någon form av överföring till allmänheten eller genom att alster görs tillgängliga för allmänheten enligt denna artikel.”

Den nationella lagstiftningen

17 Den konsoliderade versionen av lagen om immateriella rättigheter, genom vilken de gällande rättsliga bestämmelserna på detta område regleras, preciseras och harmoniseras (nedan kallad LPI), har godkänts genom kungligt lagdekret nr 1/1996 av den 12 april 1996 (BOE nr 97 av den 22 april 1996).

18 I artikel 17 LPI föreskrivs följande:

”Upphovsmannen äger ensam rätten att förfoga över sitt verk, oavsett i vilken form förfogandet sker. Rätten att förfoga över ett verk utövas främst genom rättigheterna att mångfaldiga verket, att sprida verket, att göra verket tillgängligt för allmänheten och att ändra verket, vilket endast får ske med upphovsmannens tillstånd, med de undantag som följer av denna lag.”

19 I artikel 20.1 LPI föreskrivs följande:

”Med överföring till allmänheten avses varje handling genom vilken verket görs tillgängligt för många personer utan att exemplar av verket först har överförts till var och en av dem.

Såsom överföring till allmänheten skall inte anses överföring inom ett rent privat område som inte är integrerat i eller anslutet till ett nät för något slag av sändning.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

20 SGAE är ett företag som förvaltar immateriella rättigheter i Spanien.

21 SGAE gjorde gällande att användningen av TV-apparater och spridning av bakgrundsmusik i det hotell som ägs av bolaget Rafael, mellan juni 2002 och mars 2003, har gett upphov till överföring till allmänheten av verk som SGAE förvaltar. SGAE ansåg att dessa handlingar utgjorde intrång i de immateriella rättigheter som är hänförliga till verken i fråga och väckte därför talan om skadestånd mot bolaget Rafael vid Juzgado de Primera Instancia n° 28 de Barcelona (tingsrätt nr 28, Barcelona).

22 Genom dom av den 6 juni 2003 ogillade denna domstol delvis talan. Den bedömde att användningen av TV-apparater i hotellrummen inte utgjorde överföring till allmänheten av de verk som SGAE förvaltade. Domstolen ansåg däremot att talan skulle bifallas i den del den avsåg den vanliga förekomsten i hotell av gemensamma utrymmen med TV-apparater och där bakgrundsmusik sprids.

23 SGAE och bolaget Rafael överklagade båda domen vid Audiencia Provincial de Barcelona, som beslutade att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

- ”1) Skall installation i hotellrum av TV-apparater till vilka man via kabel sänder den TV-signal som har mottagits via satellit eller markbaserade sändare anses utgöra sådan överföring till allmänheten som omfattas av harmoniseringen av den nationella lagstiftningen om skydd för upphovsrätt, enligt artikel 3 i direktiv [2001/29]?

- 2) Utgör det intrång i det skydd för upphovsrätt som avses i direktiv [2001/29] att anse att ett hotellrum utgör ett rent privat område och att överföring som sker där, via TV-apparater till vilka en signal som först har mottagits av hotellet sänds vidare, följaktligen inte utgör överföring till allmänheten?

- 3) Kan överföring av ett verk via en TV-apparat i ett hotellrum, med hänsyn till skyddet för upphovsrätt vid överföring till allmänheten enligt direktiv [2001/29], anses utgöra överföring till allmänheten när de personer tillhörande allmänheten som verket görs tillgängligt för vistas i hotellrummet efter varandra?”

Begäran om återupptagande av det muntliga förfarandet

- 24 Bolaget Rafael har genom skrivelse som inkom till domstolen den 12 september 2006 med stöd av artikel 61 i domstolens rättegångsregler begärt att det muntliga förfarandet skall återupptas.
- 25 Denna begäran grundas på påståendet att generaladvokatens förslag till avgörande är motsägelsefullt. Bolaget Rafael har gjort gällande att förslaget att besvara den första frågan nekande nödvändigtvis innebär att även den andra och den tredje frågan skall besvaras nekande, medan generaladvokaten föreslår att de sistnämnda frågorna skall besvaras jakande.
- 26 Det skall i detta hänseende erinras om att det i domstolens stadga och domstolens rättegångsregler inte föreskrivs någon möjlighet för parterna att inkomma med yttranden över generaladvokatens förslag till avgörande (se bland annat dom av den 30 mars 2006 i mål C-259/04, Emanuel, REG 2006 s. I-3089, punkt 15).
- 27 Domstolen kan förvisso enligt artikel 61 i rättegångsreglerna ex officio, på förslag av generaladvokaten eller på parternas begäran, besluta att återuppta det muntliga förfarandet om den anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet eller om målet skall avgöras utifrån skäl som parterna inte har haft tillfälle att diskutera (se bland annat dom av den 13 november 2003 i mål C-209/01, Schilling och Fleck-Schilling, REG 2003, s. I-13389, punkt 19, och av den 17 juni 2004 i mål C-30/02, Recheio — Cash & Carry, REG 2004, s. I-6051, punkt 12).
- 28 Domstolen anser emellertid att den har tillgång till alla de uppgifter som är nödvändiga för att kunna avgöra förevarande mål.

29 Det finns därför inte anledning att besluta att återuppta det muntliga förfarandet.

Prövning av tolkningsfrågorna

Inledande synpunkter

- 30 Det kan konstateras att den situation som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, i motsats till vad bolaget Rafael har gjort gällande, inte omfattas av rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändning via kabel (EGT L 248, s. 15) utan av direktiv 2001/29. Det sistnämnda direktivet är tillämpligt på all överföring till allmänheten av skyddade verk, medan direktiv 93/83 enbart innebär en minimiharmonisering av vissa aspekter av skyddet av upphovsrätten och närstående rättigheter vid överföring till allmänheten via satellitsändningar eller vidareändning via kabel av sändningar från andra medlemsstater. I enlighet med domstolens rättspraxis är det inte möjligt att, med stöd av dessa bestämmelser om en minimiharmonisering, till skillnad från direktiv 2001/29, besvara en fråga rörande en situation som liknar den som berörs i tolkningsfrågorna i förevarande mål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 februari 2000 i mål C-293/98, Egeda, REG 2000, s. I-629, punkterna 25 och 26).
- 31 Det skall för övrigt erinras om att det följer av såväl kravet på en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten som likhetsprincipen att gemenskapsbestämmelser, liksom de i direktiv 2001/29, som inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar när det gäller att bestämma deras betydelse och räckvidd normalt skall ges en självständig och enhetlig tolkning inom hela gemenskapen (se, bland annat, dom av den 9 november 2000 i mål C-357/98, Yiadom, REG 2000, s. I-9265, punkt 26, och av den 6 februari 2003 i mål C-245/00, SENA, REG 2003, s. I-1251, punkt 23). Den österrikiska regeringen kan följaktligen inte med framgång hävda att det åligger medlemsstaterna att definiera begreppet "allmänhet", till vilket det hänvisas i direktiv 2001/29 men i vilket direktiv begreppet inte definieras.

Den första och den tredje tolkningsfrågan

- 32 Den nationella domstolen har ställt den första och den tredje frågan, vilka skall prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida sändningen av en signal via TV-apparater till ett hotells rumsgäster utgör överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och huruvida installationen av TV-apparater i hotellrum i sig utgör sådan överföring.
- 33 Det skall i detta hänseende anges att innebörden av ”överföring till allmänheten” inte preciseras i direktivet.
- 34 Enligt fast rättspraxis skall vid tolkningen av en gemenskapsrättslig bestämmelse inte bara dess lydelse beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i (se bland annat dom av den 19 september 2000 i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, REG 2000, s. I-6857, punkt 50, och av den 6 juli 2006 i mål C-53/05, kommissionen mot Portugal, REG 2006, s. I-6215, punkt 20).
- 35 Gemenskapsrättsakter skall för övrigt så långt möjligt tolkas mot bakgrund av folkrätten, i synnerhet när dessa rättsakter just syftar till att genomföra ett internationellt avtal som gemenskapen har ingått (se bland annat dom av den 14 juli 1998 i mål C-341/95, Bettati, REG 1998, s. I-4355, punkt 20 och där angiven rättspraxis).
- 36 Det följer av skäl 23 i direktiv 2001/29 att begreppet ”överföring till allmänheten” skall ges en vidsträckt tolkning. En sådan tolkning är för övrigt nödvändig för att uppnå direktivets huvudsakliga syfte som i enlighet med skälen 9 och 10 i direktivet

är att införa en hög skyddsnivå till förmån för, bland andra, upphovsmän. En sådan skyddsnivå medför att dessa erhåller en skälig ersättning för utnyttjandet av deras verk, särskilt vid överföring av dessa till allmänheten.

- 37 Domstolen har tidigare fastställt, vad gäller detta begrepp, att ordet "allmänhet" avser ett obestämt antal eventuella TV-tittare (dom av den 2 juni 2005 i mål C-89/04, Mediakabel, REG 2005, s. I-4891, punkt 30, och av den 14 juli 2005 i mål C-192/04, Lagardère Active Broadcast, REG 2005 s. I-7199, punkt 31).
- 38 I den situation som är i fråga i målet vid den nationella domstolen skall en helhetsbedömning göras, vilket gör det nödvändigt att beakta inte enbart rumsgäster i ett hotell, vilka är de enda som uttryckligen avses i de ställda tolkningsfrågorna, utan även gäster som befinner sig i hotellets andra utrymmen och som har en TV-apparat i sin närhet. Även den omständigheten att gästerna i ett sådant hotell vanligtvis efterträder varandra med korta intervaller skall tas i beaktning. Det är i allmänhet fråga om ett ganska stort antal personer som kan anses tillhöra allmänheten med avseende på syftet med direktiv 2001/29, såsom detta återges i punkt 36 i förevarande dom.
- 39 Genom att, för övrigt, beakta de kumulativa effekter som följer av att verk sprids till eventuella TV-tittare, kan denna spridning mot denna bakgrund få en stor omfattning. Det är följaktligen föga viktigt att de enda mottagarna är rumsgäster och att dessa var för sig endast är av begränsad betydelse i ekonomiskt hänseende för hotellet.
- 40 Det skall även anges att en överföring under omständigheter som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen skall, i enlighet med artikel 11bis 1 punkt ii) i Bernkonventionen, bedömas som överföring av ett sändningsföretag som inte är

samma som det ursprungliga sändningsföretaget. En sådan sändning görs således till en allmänhet som är en annan än den som avsågs med den ursprungliga överföringen, det vill säga en ny allmänhet.

41 I enlighet med förklaringen till Bernkonventionen, vilken utarbetats av WIPO och ger vägledning om tolkningen av konventionen men saknar bindande verkan, anser upphovsmannen att ett tillstånd till radiosändning av hans verk enbart omfattar direkta användare, det vill säga innehavare av radioapparater som enskilt eller i sin privata sfär eller familjekrets mottar signalen. Så snart sådan mottagning sker med avsikt på en större krets, och ibland i vinstsyfte, kan ytterligare en del av allmänheten ta del av verket. Sändningen via högtalare eller en liknande anordning utgör därmed inte längre endast en mottagning av sändningen i sig, utan en oberoende överföring av det sända verket till ytterligare en del av allmänheten. Såsom preciseras i förklaringen innebär denna offentliga mottagning att upphovsmannen har ensamrätt att ge tillstånd till den.

42 Gästerna på ett hotell utgör en sådan ny del av allmänheten. Spridningen av ett radiosänt verk till dessa gäster via TV-apparater utgör inte ett sätt att rent tekniskt säkerställa eller förbättra mottagningen av den ursprungliga sändningen i det täckta området. Hotellet agerar däremot, med full kännedom om följderna av sitt handlande, för att ge sina gäster tillgång till det skyddade verket. I avsaknad av ett sådant agerande skulle gästerna, vilka befinner sig inom det täckta området, inte kunna få tillgång till det sända verket.

43 Det följer vidare av artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och av artikel 8 i WIPO:s fördrag om upphovsrätt att det för att utgöra överföring till allmänheten är tillräckligt att verket görs tillgängligt för allmänheten på ett sådant sätt att de personer som tillhör denna kan få tillgång till verket. Det är därför inte avgörande i detta hänseende, i motsats till vad bolaget Rafael och Irland gör gällande, att de gäster som inte har använt TV-apparaterna i fråga inte har haft faktiskt tillgång till verken.

- 44 Det framgår för övrigt av de handlingar som inkommit till domstolen att den omständigheten att ett hotell har gett sina gäster tillgång till det radiosända verket skall anses som ett tillhandahållande av en extra tjänst i syfte att dra en viss fördel därav. Det kan inte med framgång göras gällande att denna tjänst saknar påverkan på ett hotells status och följaktligen rumpriserna. Även om, såsom Europeiska gemenskapernas kommission har gjort gällande, det inte anses som ett nödvändigt villkor för att det skall föreligga överföring till allmänheten att denna sker i vinstsyfte, är det i vilket fall som helst fastställt att överföringen görs i vinstsyfte under de omständigheter som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen.
- 45 Det skall, beträffande frågan huruvida installationen av TV-apparater i hotellrum i sig utgör en överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29, betonas att det i skäl 27 i detta direktiv anges, i enlighet med artikel 8 i WIPO:s fördrag om upphovsrätt, att "[e]nbart tillhandahållandet av de fysiska förutsättningarna för att möjliggöra eller genomföra en överföring skall inte i sig betraktas som överföring i den mening som avses i detta direktiv".
- 46 Även om enbart tillhandahållandet av fysiska förutsättningar som vanligtvis omfattar, förutom hotell, företag som är specialiserade på försäljning eller uthyrning av TV-apparater inte i sig utgör överföring i den mening som avses i direktiv 2001/29, kan dessa förutsättningar göra det tekniskt möjligt för allmänheten att få tillgång till radioutsända verk. Om ett hotell således, via TV-apparater som är installerade på detta sätt, sprider signalen till sina rumsgäster är det fråga om överföring till allmänheten, utan att det är nödvändigt att veta vilken teknik som används vid sändningen.
- 47 Den första och den tredje frågan skall följaktligen besvaras så att även om enbart tillhandahållandet av fysiska förutsättningar inte i sig utgör överföring i den mening

som avses i direktiv 2001/29, så utgör ett hotells sändning till hotellets rumsgäster av en signal via TV-apparater överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i detta direktiv, oberoende av vilken teknik som används för sändningen.

Den andra tolkningsfrågan

48 Den nationella domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida hotellrums privata beskaffenhet utgör hinder för att överföring av ett verk via TV-apparater i dessa rum skall anses utgöra överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.

49 Irland har i detta hänseende gjort gällande att det bör göras åtskillnad mellan överföring eller tillgängliggörande av verk som sker i det privata sammanhang som ett hotellrum innebär, och överföring eller tillgängliggörande som sker i ett offentligt utrymme i hotellet. Denna ståndpunkt kan emellertid inte godtas.

50 Det följer nämligen både av ordalydelsen och syftet med artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8 i WIPO:s fördrag om upphovsrätt, enligt vilka ett tillstånd från upphovsmannen inte krävs för vidareändringar i ett offentligt utrymme utan enbart för överföringar genom vilka verket görs tillgängligt för allmänheten, att huruvida det utrymme där överföringen sker är av privat eller offentlig beskaffenhet saknar betydelse.

- 51 Enligt de nämnda bestämmelserna i direktiv 2001/29 och i WIPO-fördraget om upphovsrätt, omfattar för övrigt rätten till överföring till allmänheten tillgängliggörande av verken för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer. Den nämnda rätten att tillgängliggöra verk för allmänheten och därmed rätten till överföring till allmänheten skulle emellertid uppenbart förlora sin betydelse om den inte även omfattade överföringar som görs på privata platser.
- 52 Irland har även, till stöd för ståndpunkten avseende hotellrums privata beskaffenhet, åberopat Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna undertecknad i Rom den 4 november 1950, och särskilt dess artikel 8, enligt vilken en offentlig myndighet inte på ett godtyckligt eller oproportionerligt sätt får ingripa i den privata verksamhetsfären. Detta argument kan emellertid inte godtas.
- 53 Det skall i detta hänseende anges att Irland inte har preciserat vem som, i en situation som den i målet vid den nationella domstolen, skulle lida skada vid ett sådant godtyckligt och oproportionerligt ingripande. Det är emellertid föga troligt att Irland avser de gäster som nyttjar den sändning de mottar och som inte är skyldiga att betala ersättning till upphovsmannen. Det kan uppenbarligen inte heller vara fråga om hotellet som, även om det skall betala sådan ersättning, inte kan anses lida skada av ett åsidosättande av artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i den utsträckning hotellrummen, efter att ha ställts till gästernas förfogande, inte kan anses omfattas av den privata sfären.
- 54 Mot bakgrund av vad som ovan anförts skall den andra frågan besvaras så att hotellrums privata beskaffenhet inte utgör hinder för att överföring av ett verk via TV-apparater i dessa rum skall anses utgöra överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.

Rättegångskostnader

55 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

- 1) Även om enbart tillhandahållandet av fysiska förutsättningar inte i sig utgör överföring i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationsområdet, så utgör ett hotells sändning till hotellets rumsgäster av en signal via TV-apparater överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i detta direktiv, oberoende av vilken teknik som används för sändningen.
- 2) Hotellrums privata beskaffenhet utgör inte hinder för att överföring av ett verk via TV-apparater i dessa rum skall anses utgöra överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.

Underskrifter